

Asia: VN/21126/2021

Hallituksen esitysluonnos työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolossäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto yksityiseltä yritykseltä. Ohessa lausunto ja toiveemme kuntakokeiluun liittyen.

Katsoimme hankkeen niin tärkeäksi, että päätimme ottaa kantaa näin lausuntokierroksella.

Lausuntomme perusteet tulevat TE - palvelujen käytänteistä.

Yritämme saada aikaan lausunollamme sillan entisen ja haettavan välille; työnhakijan työllistämisen haasteisiin vastaten.

Suora lainaus hankkeen sivuilta: "Kuntakokeilujen yleisimmin käytetyt palvelut olivat omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella (15767), kuntouttava työtoiminta (10501) ja palkkatuettu työ (10397). On kuitenkin huomioitava, että osa palveluista on alkanut jo asiakkaan ollessa TE-toimiston asiakkaana. "

Kuntakokeilun piirissä on asiakkaina kolme oletettavan haasteellista asiakasryhmää.

Ja niin kuin noista ehdotetuista keinovalikoimista voi päätellä, on TE -toimistojen vanhoihin toimintatapoihin kuuluva palvelumalli edelleen käytössä. Näiden jo käytössä olevien TE -toimiston käytänteiden heikkous piilee määräaikaaisuudessa.

Otan esimerkin. Kajaanissa yritettiin tai "yritettiin" työllistää pitkäaikaistyöttömiä tai ammatinvaihtajia.

Käytettiin nimeä TYÖKOKEILU. Henkilöt lähetettiin 1kk tai 2kk TYÖKOKEILUun.

Käytettävissä oli sitten vain muutama vakiintuneeksi työkokeilupaijaksi profiloitu yritys, osuuskunta tai vastaava työyhteisö.

Koska työkokeiluun oli varattu aikaa korkeintaan kaksi kuukautta, pystyi jokainen päättämään kuinka tässä tulee käymään?!

TYÖKOKEILIJAA tarvittiin työyhteisössä VAIN siihen, että työyhteisön vakituiset viran- tai toimenhaltijat saivat tilaisuuden siirtää vähäpätöisiä tai merkitykseltään vähäpätöisiä tehtäviä aina uusille työkokeilijoille.

Asiassa ei sinänsä ole mitään kummeksuttavaa, mutta pitkään jatkunut ja alati uusiin työkokeilijoihin toimintansa perustava työyhteisö ei toiminut välttämättä eettisesti oikein. Ollessaan työkokeilussa työnhakija uskoo olevansa työyhteisön oikea työntekijä - ainakin vähän aikaa.

Mutta saavutettava etu työnhakijalle on lähinnä kuriositeettimainen ja valitettavan usein tämä aiheuttaa vain lisäkustannuksia työnhakuun.

Mikäli työkokeilu johtaisi pysyvään tai edes vuoden kestävään työsuhteeseen, voisi työkokeilun positiivinen vaikutus ulottua jopa työnhakijallekin.

Pidempi työjakso samassa työyhteisössä on varmasti vakuuttavampi meriitti CV:ssä, kuin 1 kk TYÖKOKEILU !

Koska puhutaan TEM -ministeriön vastuulla olevasta hankkeesta on kustannusten seuranta ja vaikutus selvitys annettava toisaalle.

Tässä yhteydessä puhutaan myös kunta -sektorista. Kuntien vastuut kuntalaisistaan vaatii kunnilta enemmän taloudellisia panostuksia.

Kirstyvä budjetointi, varsinkin pienissä kunnissa, antaa varmasti kohtuuttomasti painetta saada kuntakokeilu rullaamaan kustannustehokkaasti.

Siksi olisi syytä jo nyt saattaa kuntakokeilun tehtävät suoraan kuntasektorille. Onhan työllistämistä tehty yksityisellä sektorilla jo todella kauan. Miksiköhän TE -toimistot eivät vaan tahdo työllistämässä edelleenkaan onnistua?

Facial Bureau ehdottaa hankkeen vastuiden siirtoa sekä toiminnallisesti että taloudellisten resurssien osalta todella nopealla aikataululla kuntasektorin vastuulle. Kuntaliitto on ansiokkaissa esityksissään saanut työnhakijoiden rooliin inhimillisempiä ja tuloksettaampia vaihtoehtoja.

Kunnat tulevat vastuun asukkaistaan myös jatkossa kantamaan. Ne tiedostavat varmasti oman kuntansa tulojen niukkuuden.

Olisiko jo tässä vaiheessa syytä nopeuttaa hankkeen vastuiden siirtoa ? Kohdennukset ja henkilöstön tehtävien vastualueet on helpompi tehdä dynaamisessa ja reaaliaikaisessa tilanteessa.

Näkemyksemme mukaan hankkeen taloudellisten resurssien tuomaa hyötyä pääsisivät "nauttimaan" ehkä myös työnhakijat ja varmasti kunnatkin.

Nykyisessä käytänteissä pyritään turvaamaan vain lähinnä TE- toimistojen ja TEM -ministeriön henkilöstön edut ja oikeudet !

Onhan sekin työllisyyspolitiikkaa kun jatkuvia hankkeita TEM -ministeriössä laaditaan. Eniten tukea tarvitseva kohderyhmä tahtoo vain usein näissä teoreettisissa suunnitelmissa unohtua - valitettavasti.

Tehdäänkö suunnitelmat työllisyyden parantamiseksi käytännössä - sopii kysyä.

Sorsa Tapani
Bureau Facility